

DRUŽBOSLOVJE

Področje 5. 11 - Narodno vprašanje

- Narodno vprašanje, bolj znano tudi pod angleškim imenom "Ethnic Studies", doživlja, vsaj v Evropi, svoj preporod. Če je že kazalo, da bo globalizacija pometla z narodi, mejami, migracijami in manjšinami, so nedavne krize pokazale, da temu še zdaleč ni tako. Meje ponovno postajajo izredno pomembne in za temi mejami se pred "Drugimi" čedalje bolj ali pa spet krepijo nacionalne države. Na tem področju so čedalje bolj aktualna vprašanja migracij, priseljevanja, integracije, interkulturnih odnosov...
- Podatki, poslani s strani ARRS, kažejo na dejstvo, da sta bili na Narodnem vprašanju v letu 2010 trenutno prisotni dve raziskovalni skupini, ena z petimi in ena s tremi FTE-ji. Potekala sta tudi dva raziskovalna projekta, med katerima je eden mali aplikativni in eden podoktorski. Glede na ostale vede s področja družboslovja je to nekoliko skromen rezultat.
- Programski skupini sta se odločili, da denar za financiranje svojih dejavnosti pridobita tudi iz drugih virov. Pridobili sta po en projekt iz Evropskih socialnih skladov ter nekaj manjših evropskih projektov s področja Comenius, Grundvik. Projekte pridobivata tudi s strani Notranjega ministrstva in Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Urada RS za Narodnosti. Gre večinoma za aplikacije znanstvenih rezultatov. Raziskovalci so aktivni tudi na področju izobraževanja, sodelavci ene od raziskovalne skupine sodelujejo na mednarodnem študijskem programu European Master in Migrations and intercultural Relations. (Erasmus Mundus).

DRUŽBOSLOVJE

Področje 5. 11 - Narodno vprašanje

- **DOSEŽEK 1 : PROJEKT “STROKOVNE PODLAGE, STRATEGIJE IN TEORETSKE TEMATIZACIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ZA MEDKULTURNE ODNOSE TER AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO”**

<http://www.medkulturni-odnosi.si/>

- Širše področje vzgoje in izobraževanja za **medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo** je vključeno v zakonodajo in kurikulum na različnih ravneh sistemov vzgoje in izobraževanja znotraj držav Evropske Unije ter držav članic Sveta Evrope. Kljub temu ugotovitve Vseevropske študije Sveta Evrope o izobraževalnih politikah za demokratično državljanstvo kažejo, da je temeljni problem tega vsebinskega področja neustrezna povezanost zakonodajne ravni, izobraževalnih politik in šolske prakse ter neustrezen prenos izobraževalnih politik v pedagoško prakso. Te ugotovitve veljajo tudi za Slovenijo. in so predstavljale **prvi raziskovalni izziv** projekta.
- **Drugi raziskovalni izziv** je predstavljala teoretična kompleksnost in praktična protislovnost zagotavljanja enakosti in enotnosti ter sprejemanja, vključevanja in spoštovanja večkulturnosti sodobne Slovenije in drugih držav članic EU.
- **Tretji raziskovalni izziv** je predstavljalo večkulturno izobraževanje (multicultural education), ki ima že desetletja dolgo tradicijo v državah EU ter ZDA, pri nas pa te tradicije še ni. Izhajali smo namreč iz predpostavke, da ni dovolj, da zgolj pripravljamo izobraževalne programe za migrante in manjšine, temveč moramo celotno družbo izobraziti za večkulturnost, saj je večkulturnost sodobno družbeno dejstvo. Da bi odgovorili na izzive večkulturnosti v vzgoji in izobraževanju, mora celotno izobraževanje od predšolskega, osnovnošolskega, poklicnega, srednješolskega, višješolskega, visokošolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih postati večkulturno izobraževanje. Šele večkulturno izobraževanje namreč omogoči, da imajo vsi enak dostop do izobraževanja, saj razvija takšne izobraževalne strategije, ki zmanjšujejo nadaljnje izključevanje in marginalizacijo učencev, dijakov in odraslih v izobraževanju.
- Pedagoški in ostali strokovni delavci s področja vzgoje in izobraževanja imajo pomembno vlogo pri krepitvi medkulturnega dialoga. Ker pa delujejo v večkulturni družbi, se morajo naučiti upravljati s kulturnimi razlikami. Predpogoj za uspešno upravljanje z medkulturnimi razlikami so dobro razvite medkulturne kompetence, katerih učenje je proces vseživljenjskega učenja.
- Tako je bil **četrti raziskovalni izziv** projekta predstaviti medkulturne kompetence, ki so ena izmed osmih ključnih kompetenc, ki so po mnenju Evropske komisije potrebne za uspešno vključevanje v sodobne družbe, in predlagati način njihovega vključevanja v oblikovanje in izvajanje učnih načrtov in izobraževalnih programov v Sloveniji.